

Iza objektiv

Fotografiranje životinja

Ne diraj lava dok spava, a za fotografiranje upotrijebi teleobjektiv

piše: Mario Besprska

NA VIDI DVD-u
prethodni nastavci
u PDF-u

P očet ćemo sa starim klišejem, "proljeće je stiglo u naš kraj...". Koliko god to zvučalo otrcano, istina je da nam neke stvari nikada ne dosade, bez obzira na to koliko se često ponavljaju. Vjerojatno je razlog što se mi od proljeća do proljeća toliko promijenimo taj, da svako novo proljeće zapravo dočeka neki novi "Mi". Pa kad je tako, predlažem da svojim fotoaparatom ovjekovječite nekoliko zanimljivih trenutaka specifičnih za proljeće. Jedna od prvih asocijacija zasigurno je "priroda se budi". Stoga smo odlučili pružiti vam nekoliko savjeta o tome kako fotografirati životinje.

Fotografiranje životinja možemo grubo podijeliti na tri vrste: 1. fotografiranje svojih i tuđih kućnih ljubimaca, 2. fotografiranje životinja u zoološkim vrtovima, te 3. fotografiranje životinja u njihovome prirodnom staništu.

Što se tiče kućnih ljubimaca, možemo ih fotografirati tijekom cijele godine, a proljeće samo po sebi ne čini posebnu prigodu. Ipak, i naši su ljubimci skloni promjenama raspoloženja ovisno o vremenskim uvjetima. To znači ljepše vrijeme = vedrije raspoloženje = razigrani ljubimac = bolja, veselija fotografija.

Kod fotografiranja životinja imat ćemo priliku pokazati svu svoju vještinu u postavljanju otvora blende i brzine zatvarača. Ako ste pratili Vidijevu školu fotografije, ne bi trebalo biti problema. Dosad ste već vjerojatno osvojili neku od primamljivih nagrada za fotografiju mjeseca. A ako niste... Što se čeka?

Vaša maca je zapravo vrhunski lovac, a proljeće je razdoblje kada se na njezinu teritoriju (vaš vrt) pojavljuju brojne krilate lovine (leptiri, kukci, manje ptice). Upotrijebite li sporiji zatvarač i manji otvor blende zabilježićete trenutak u kojemu se vaš lovac baca na plijen. Upotrijebite li brži zatvarač i veći otvor blende, fokusirati ćete se na plijen dok je lovac nad njim. Fotografirajte životinje iz perspektive lovca ili plijena upotrebom širokokutnog objektiv!

"Hasnfefer": Životinja u zatočeništvu nije lijep prizor.

Važno je imati na umu da ne možete forsirati situaciju; morate biti spremni i strpljivi. Švrco i nije neki lovac, tu i tamo ulovi pokoji frizbi ili loptu, što je idealna prilika da vježbate *panning* (fotoaparatom pratimo svojega Švrca sa sporijim zatvaračem i manjim otvorom blende). Rezultat bi trebala biti fotografija na kojoj je prilično jasan Švrco s frizbijem u gubici na zamućenoj pozadini. Ovu smo tehniku opisali u Vidiju br. 130. Igra s omiljenim igračkama, susjedovim psom ili djecom, su dobre prilike za fotografiju, ali samo ako ste spremni.

Životinje u zatočeništvu rijetko su vesele i razigrane, a ni rešetke nisu nešto što bismo voljeli vidjeti na

Bambi i Pigo: Životinje u parkovima uglavnom su naviknute na pokojeg prolaznika, no ipak budite pažljivi.

svojim fotografijama. Zato preporučujemo teleobjektiv i veliki otvor blende. Ta kombinacija omogućit će nam izolaciju životinje, hvatanje detalja i odabir kadra u kojemu će dominirati životinja, a ne njezin kavez.

Prilikom posjeta lokalnome zoološkom vrtu raspitajte se kod čuvara u koje su doba životinje najaktivnije, u koje doba ih hrane, postoje li životinje koje su tek dobile mladunčad, ili pak one koje bi uskoro trebale dobiti mlade. Možda ćete imati priliku fotografirati dolazak mladunaca na svijet. Izbjegavajte aparate koji za autofokus koriste lasere, ne

Portret: Dakle, ovo ne želite snimiti širokokutnim objektivom.

upotrebljavajte direktan bljesak bljeskalice iz neposredne blizine, te nikako ne upotrebljavajte bljeskalicu u zatvorenim prostorima u kakvima su obično smješteni akvariji i terariji. Uvijek poštujujte postavljena pravila. Polarizacijski filter na objektivu će ukloniti refleksiju sa stakla akvarija, a nedostatak svjetla morat ćete riješiti podizanjem ISO vrijednosti, sporijim zatvaračem i najvećim otvorom blende. Akvarijska je rasvjeta prilagođena životinji u akvariju/terariju i na takvim mjestima rijetko imamo priliku ručno namjestiti balans bijele boje. Čak i sa sivom kartom to neće biti jednostavno; uvijek će pos-

tojati neko odstupanje zbog kuta pod kojim svjetlo dolazi. Preporučujemo da u takvoj situaciji balans bijele boje stavite na automatu, a fotografije snimate u RAW formatu, kako biste kasnije na računaru mogli korigirati balans bijele boje. Još jednom napominjemo: ne upotrebljavajte bljeskalicu! Fotografiranje životinja u njihovome prirodnom staništu može biti pravi izazov. Profesionalni fotografi često su opremljeni vrhunskim objektivima, s nekoliko fotoaparata, maskirnim šatorima i voljom da po nekoliko dana provedu u divljini u "lovu" na svoju fotografiju. Radovima tih fotografa se svi divimo, često nas ostav-

ljaju bez daha i rado ih koristimo kad želimo slikom prezentirati slobodu. Naravno, to ima svoju cijenu: vrhunska, sve samo ne jeftina oprema i tjedni provedeni u divljini, daleko od civilizacije i kioska s brzom hranom.

No nećemo vam savjetovati da dignete kredit i umjesto automobila kupite objektiv s kojim ćete otići na planinu na nekih mjesec-dva. Baš naprotiv, reći ćemo vam kako snimiti izvrsne fotografije života u prirodi aparatom koji imate, a da to bude jednostavna avantura ili možda romantični izlet s dragom vam osobom.

Dragi čitatelju, imamo prednost živjeti u zemlji u kojoj postoji čak 8 nacionalnih parkova i 10 parkova prirode; dakle ukupno 18 mjesta na kojima su se životinje više-manje navikle na prisutnost ljudi i automobila. Sve što trebate učiniti jest saznati koji park je vama najbliži i koje se životinjske vrste u njemu nalaze. Obvezna zadaća bit će vam saznati nešto o životinji koju namjeravate fotografirati. Barem one važnije stvari kao što su: čime se hrani i u koje doba dana, živi li u krdu/čoporu ili sama, s kojim životinjama dijeli teritorij i sl. Od čuvara u parku možete saznati koje su im uobičajene rute. Kada dobijete odgovore na ova pitanja, samo trebate odrediti datum za izlet. Gdje je to dopušteno, automobil možete parkirati u samome parku blizu mjesta koje su vam čuvari savetovali. Budući da ćete rabiti zoom ili teleobjektiv, dobro je da upotrijebite stativ za fotoaparat. Ukoliko nemate stativ, objektiv možete nasloniti na prozor automobila, ali u tom slučaju ispod objektivu stavite jastučić ili presavijte jaknu. Pokušajte organizirati izlet tako da budete na mjestu koje ste odabrali prije izlaska i poslije zalaska sunca; tako ćete moći snimiti fotografije u dijelu dana s najboljim osvjetljenjem (sat nakon izlaska i sat prije zalaska sunca). Veća je vjerojatnost da ćete životinje snimiti u ranu zoru i predvečerje, nego li u podne.

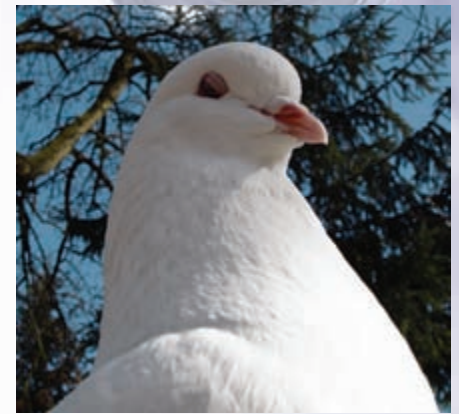
Nacionalni parkovi: Plitvička jezera, Risnjak, Brijuni, Mljet, Sjeverni Velebit, Krka, Kornati, Paklenica.

Parkovi prirode: Kopački rit, Papuk, Lonjsko polje, Velebit, Učka, Medvednica, Telašćica, Žumberak - Samoborsko gorje, Vransko jezero, Biokovo.

Ukoliko iz nekog razloga niste u mogućnosti otići u neki od parkova i fotografirati svijet divljine, predložimo vam da makroobjektivom fotografirate svijet mikrodivljine u vlastitome vrtu. Cvijeće u vrtu će vam pomoći da privučete kukce u svoj vrt. Postavite li plitku posudu s vodom, privući ćete i bubamare koje su se navikle na ljude i sigurno će vam dopustiti da ih ugnjavite makroobjektivom. Stolarnik i tratinčice privlače leptire. Fokusrajte cvijet i kadrirajte manji dio oko njega, budite strpljivi i doći ćete na svoje. Potrudite se da perspektiva bude takva da kukac dominira kadrom - ipak je to njegov svijet. Kolonija mrava također može biti zanimljiva. Pokušajte izdvojiti pojedinca, onaj mali s najvećim listom bit će izvrstan model.

Ako ste ljubitelj ptica, u blizini prozora možete postaviti hranilicu. Dok postavljate hranilicu, pripazite na kadar koji možete ostvariti sa svojeg prozora; pazite na pozadinu.

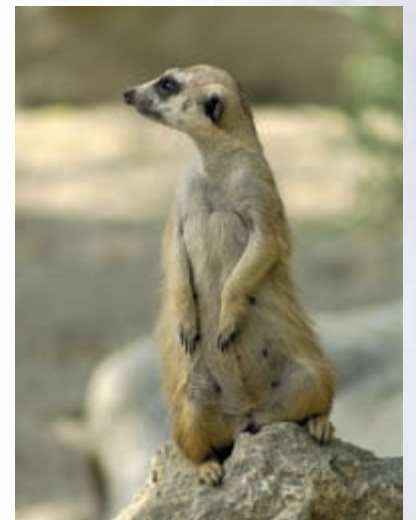
Budite kreativni, dosjetite se nečega novog, fotografirajte to i pošaljite nam na impulsi@vidi.hr. Možda osvojite i nagradu.

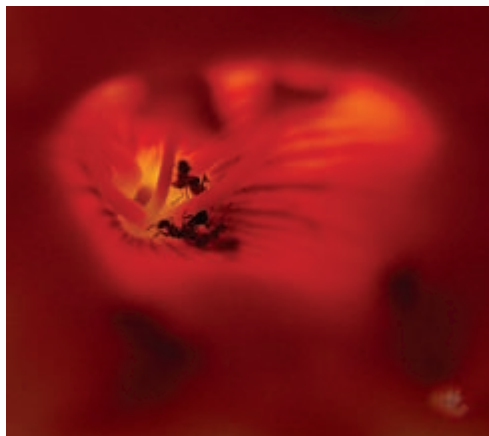
De Niro look i golub Pero: I životinje imaju osobnost, pokušajte je istaknuti.

Zlatni papagaj i Kolja: Iako su obje ptice stanovnici zoološkog vrta, kod jedne smo uspjeli u kadar smjestiti dio okoliša, dok smo kod druge pomoću velikog otvora blende jedva eliminirali kavez.

Prerijski pas i straža: Životinje u prirodi stalno su na oprezu, stoga budite strpljivi i neprimjetni.

Mravi stilisti i mikroplaninar: Kukci i male životinje u vašem vrtu: stvorite scenu, odaberite kadar, neka oni vladaju.